

Ökad trygghet för barn och unga i hela landet

24 augusti 2017

Inledning

I ett anständigt samhälle tar politiken ansvar för att unga människor får hjälp när de mår dåligt. Sedan 1980-talet har den psykiska ohälsan hos unga ökat stadigt. Barns och ungas utsatthet är ett växande samhällsproblem som kräver ett större politiskt ansvarstagande.

Den tekniska utvecklingen har radikalt förändrat våra sociala liv. En telefon i ett barns jackficka innebär en möjlighet till inbjudningar till nästa kalas, att kunna prata med kusinerna i andra delar av landet eller att kunna se favoritartistens senaste Youtubeklipp.

Tyvär innebär den också en större risk att utsättas för hat och hot än tidigare. Undersökningar visar att var tredje ung utsatts för någon form av kränkning på nätet. Elaka kommentarer, ryktesspridning och hot som är långt bort från de vuxnas ögon. Dessa kränkningar riskerar att bli en plåga som sätter djupa spår i unga människor och lämnar många föräldrar med en känsla av maktlöshet.

Om inte barn och unga som mår dåligt kan få stöd och hjälp kan konsekvenserna bli allvarliga. Det är därför inte acceptabelt att köerna till barn- och ungdomspsykiatri växer, trots att barn och unga mår allt sämre. Det politiska ansvarstagandet har brustit. I ett anständigt samhälle hjälper vi barn och unga som mår dåligt. I ett anständigt samhälle ska hjälpen finnas nära och vara tillgänglig för människor, oavsett var man bor. Centerpartiet presenterar därför i denna rapport en rad förslag för att öka tryggheten för barn och unga i hela landet.

- 300 miljoner kronor per år för att korta köerna och öka tillgängligheten i barn och ungdomspsykiatri
- Skärp möjligheten att omgående flytta elever som allvarligt stör studier eller tryggheten för andra elever
- Skärp straffen för sexualbrott mot barn, främst genom höjda miniminivåer
- Slopa preskriptionstiderna för sexualbrott mot barn

Den totala offentligfinansiella effekten är 300 miljoner kronor per år.

Korta köerna till psykiatri för barn och unga

Barn och unga som mår dåligt behöver professionell hjälp och stöd. Familjer ska kunna lita på att de i livets mörkaste stunder får hjälp av välfärdssamhället. Psykiatri behöver därför bli mer tillgänglig och finnas närmare människor. När det är barn som mår dåligt är det extra viktigt att de snabbt kan få hjälp.

Idag är köerna till barn och ungdomspsykiatri oacceptabelt långa. Enligt vårdgarantin ska 90 procent av de barn och unga som söker vård få komma på sitt första besök inom 30 dagar. Av Sveriges regioner och landsting är det idag enbart två som lever upp till detta mål. De regionala skillnaderna är dessutom stora. I de landsting som klarar sig sämst får endast 30 procent sitt första besök inom 30 dagar.

I höstens budget kommer Centerpartiet därför satsa 300 miljoner kronor per år för att korta köerna och öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri. Pengarna ska gå till de landsting och regioner som säkerställer att barn och unga får psykiatrisk vård snabbare än idag.

Pengarna tillförs därför enligt samma princip som vår tillgänglighetsmiljard. Det innebär att stimulanspengarna betalas ut först när ett landsting eller region kortar köerna till barn och ungdomspsykiatri.

- 300 miljoner kronor per år för att korta köerna och öka tillgänglighet i barn och ungdomspsykiatri

En tryggare skola där mobbaren flyttas

Det är samhällets ansvar att säkerställa att skolan är en trygg plats. Skolan ska vara en plats dit barn ska kunna gå utan att känna rädsla och föräldrar ska vara säkra på att skolan tar ansvar för deras barns trygghet. Alltför många barn går idag till skolan med en klump i magen. Lunchrasten är en plåga, att gå över skolgården kan kännas som ett gatlopp av kränkningar. Klassrummet är för vissa en plats förknippad med rädsla, istället för med trygghet och lärande. Femton procent av de tillfrågade eleverna i årskurs nio känner sig inte trygga i skolan och ännu fler är rädda för andra elever. Det är inte värdigt svensk skola.

Skolan har ett viktigt ansvar att agera när kränkningar och mobbing gör att unga människor mår dåligt. Det är inte barnen som utsätts för kränkningar som är problemet. Det är heller inte de som ska behöva ta konsekvenserna av andra elevers oacceptabla beteende. Inget barn som blir mobbat får skylla sig själv. Inget barn som far illa ska känna att samhället inte står på deras sida. Centerpartiet vill därför skärpa möjligheten att omgående flytta elever som allvarligt stör studier eller tryggheten för övriga elever. Om eleven inte kan flytta till en närstående skola ska hen kunna få hemstudier. Detta ska gälla oavsett huvudman.

- Skärp möjligheten att omgående flytta elever som allvarligt stör studier eller tryggheten för andra elever

Stoppa sexualbrotten mot barn

Att begå ett sexualbrott mot ett barn hör till en av de allra mest avskyvärda handlingarna en människa kan göra. Detta måste också avspeglats i samhällets reaktion på dessa brott. Om förövarna döms till för låga straff kan det upplevas som ytterligare en kränkning av brottsoffret. Det kan också leda till en känsla av att samhället inte ser allvaret i de brott som har begåtts.

Centerpartiet vill därför se skärpta straff för vissa brott av särskilt allvarlig karaktär. Det gäller bland annat sexualbrott mot barn. Trots upprepade lagändringar använder inte domstolen hela straffskalan ens i ärenden där de hårdare straffen är motiverade.

De ändringar som tidigare gjorts har syftat till att just skärpa straffen, men den effekt lagstiftaren sökte har i många fall uteblivit. Då krävs att politiken tar ansvar för att skärpta straff också ska bli verklighet för de brottslingar som begår dessa allvarliga brott. Centerpartiet vill därför se ytterligare en översyn av lagstiftningen för att nå en tydlig förändring i straffmätningen.

För vissa särskilt allvarliga brott är preskriptionstiden borttagen. Det gäller dock inte vid sexualbrott mot barn. Centerpartiet anser inte att de brottslingar som begår dessa handlingar ska skyddas av tiden och därmed kunna gömma sig och på så sätt undkomma straff. Vi vill därför slopa preskriptionstiderna för sexualbrott mot barn.

- Skärp straffen för sexualbrott mot barn, främst genom höjda miniminivåer
- Slopa preskriptionstiderna för sexualbrott mot barn

Offentligfinansiell effekt

	2018	2019	2020
Kortare köer i barn- och ungdomspsykiatri (i miljoner kronor)	300	300	300